

Senterpartiets vedtekter

Sist endret av landsstyret 20.04.2026.

§ 1. Formål

Senterpartiet har som mål å legge vilkårene til rette for en harmonisk samfunnsutvikling. Et levende folkestyre, bygget på kristen og nasjonal grunn, er en forutsetning for folkets trivsel og landets fremgang.

Individet og menneskeverdet skal være det sentrale i samfunnet og vises tillit i fellesskapet. De sosiale, kulturelle og økonomiske tiltak fra samfunnets side må ta sikte på å skape vekstvilkår og trivsel for alle uansett bosted eller yrke.

§ 2. Organisasjon

Organisasjonens oppgave er å samle folk om Senterpartiets politikk slik den er fastlagt i partiets program. Senterpartiets organisasjon bygger på personlig medlemskap og er bygget opp slik:

- 2.1.** Lokallag, som dannes av alle medlemmer i en kommune, og som har årsmøtet som høyeste myndighet. Årsmøtet i lokallaget kan bestemme at det skal være flere lokallag innen en kommune.
- 2.2.** Fylkeslag/fylkesdelslag, som dannes av alle lokallagene innen et fylke/stortingsvalgdistrikt, og som har årsmøtet som høyeste myndighet.
- 2.3.** Hovedorganisasjonen, som dannes av alle fylkeslag/fylkesdelslag i landet, og som har landsmøtet som høyeste myndighet.

§ 3. Medlemskap

- 3.1.** Medlem i Senterpartiet kan alle bli som er enig i partiets mål, som har betalt den fastsatte medlemskontingenten, og som ikke opprettholder eller tegner medlemskap i annet parti.
- 3.2.** Medlemskap tegnes i lokallag, men der det ikke er lokallag står en som direkte medlem i fylkeslaget/fylkesdelslaget.
- 3.3.** Medlemmer uten tillits- og folkevalgte verv og som ikke ønsker å være tilknyttet sitt lokallag, kan få sitt medlemskap registrert direkte under Senterpartiets Hovedorganisasjon.

3.4. Landsstyret fastsetter kontingenten. Hovedorganisasjonen forestår innkreving av medlemskontingenten og tilbakefører fylkeslagets/fylkesdelslagets og lokallagets andeler.

§ 4. Medlemmenes rettigheter og plikter

4.1. Til tillitsverv i partiorganisasjonen kan bare velges medlemmer. Som partiets representanter i offentlige verv bør bare velges medlemmer. Ved alle valg og nominasjoner skal begge kjønn være representert med minst 40 prosent.

4.2. Medlemmer av Senterpartiet har rett til å gjøre sitt syn gjeldende i organisasjonsmessige og politiske spørsmål gjennom for eksempel årsmøter og medlemsmøter. Bruk av fullmakter er ikke tillatt på møter i Senterpartiet.

4.3. Medlemmer av Senterpartiet må ikke motta tillitsverv eller stille seg som valgkandidat for annet parti eller annen liste i de valgkretser der Senterpartiet stiller liste/fellesliste, jfr. punkt 6.4.6. Overtredelse av denne bestemmelsen medfører at man automatisk mister sitt medlemskap av Senterpartiet.

4.4. Partiets tillitsvalgte i organisasjonen og i offentlige verv må i sitt arbeid rette seg etter partivedtektene, de retningslinjer som partiets organer vedtar i medhold av vedtektene, og ellers på beste måte virke til framgang for partiets mål og politikk, slik det er fastlagt i partiets program.

4.5. Stemmerett i partiet oppnås etter 60 dagers medlemskap, regnet fra den innmeldingsdato som framgår av medlemsregisteret. Unntak ved oppstart av nytt lokallag.

4.6. Samme rettigheter og plikter som medlem av Senterpartiet har medlem av Senterungdommen.

§ 5. Eksklusjon

5.1. Styret i fylkeslaget/fylkesdelslaget kan ekskludere et medlem som opptrer til åpenbar skade for partiet, dog først etter at vedkommende og hans/hennes lokallag har fått anledning til å uttale seg.

5.2. Den ekskluderte kan påklage vedtaket til sentralstyret. Frist for å anke til sentralstyret er tre uker etter at vedtak om eksklusjon er meddelt fra styret i fylkeslaget/fylkesdelslaget.

5.3. Sentralstyret kan på eget initiativ overprøve fylkeslagets/fylkesdelslagets vedtak i eksklusjonssaker. Slikt overprøvingsvedtak må fattes senest åtte uker etter at melding om eksklusjonsvedtaket er mottatt fra fylkeslaget/fylkesdelslaget. Sentralstyret kan ekskludere et medlem i tilfelle hvor vedkommende opptrer til åpenbar skade for partiet, men hvor de lokale organisasjonene unnlater å ekskludere ham/henne, dog etter at vedkommende og hans/hennes lokallag og fylkeslag/fylkesdelslag har fått anledning til å uttale seg.

5.4. Den ekskluderte må tre ut av eventuelle verv i partiet, men har fulle rettigheter som medlem i partiet inntil klagefristen utløper. Dersom saken påklages til sentralstyret, opprettholder den ekskluderte fulle rettigheter som medlem inntil endelig vedtak er fattet i klagesaken.

5.5. Et ekskludert medlem kan søke om å få tilbake medlemskapet dersom grunnlaget for eksklusjonen ikke lenger er til stede. Slik søknad kan dog første gang behandles tre år etter at eksklusjonsvedtaket er fattet. Vedkommende innvilges i slikt tilfelle medlemskap etter samme prosedyre som ved vedtak om eksklusjon.

5.6. Sentralstyret kan fatte vedtak om å fravike prosedyrene som følger av punkt 5.1. - 5.5. over i forbindelse med eksklusjonssaker som følge av brudd på partiets etiske retningslinjer.

§ 6. Lokallaget

6.1. Alle medlemmer i en kommune danner Senterpartiets lokallag, som ledes av et styre som er sammensatt slik: Leder, nestleder, studieleder, kasserer og minst ett styremedlem, lederen for Senterpartiets gruppe i kommunestyret og lederen eller vararepresentant i Senterungdommens lokallag. Hvor Senterungdommen ikke har lokallag, må det i styret velges representant for ungdommen. Begge kjønn skal være representert med minst 40 prosent. Lokallagsleder er lokallagets rettslige representant og underskriver på vegne av lokallaget i alle tilfeller der denne myndighet ikke er overdratt til andre.

6.2. Årsmøtet i lokallaget kan bestemme at det skal være flere lokallag innen en kommune. I slike tilfeller skal det velges et fellesstyre for partiarbeid i hele kommunen, jfr. punkt 6.7.

6.3. Lokallagets høyeste myndighet er årsmøtet, som holdes hvert år i løpet av januar. Ekstraordinært årsmøte kan holdes når styret anser det påkrevet, eller når 1/3 av medlemmene krever det. Ekstraordinært årsmøte må avholdes innen én måned etter at krav er fremsatt. Innkalling til årsmøte (både ordinært og ekstraordinært) skal sendes til alle medlemmer senest 14 dager før møtet.

6.4. Styrets oppgaver

6.4.1. Styret har ansvar for at Senterpartiets arbeid innen kommunen blir drevet så sterkt og effektivt som mulig. Lokallagets styre skal avholde møter jevnlig og ellers når lederen finner det nødvendig, når fylkeslaget/fylkesdelslaget eller hovedorganisasjonen ber om det, eller når minst to styremedlemmer krever det.

6.4.2. Lede medlemsrekrutteringen og sørge for at medlemsregisteret holdes oppdatert.

6.4.3. Ivareta partiets interesser i samsvar med vedtektene, program og de vedtak fylkeslaget/fylkesdelslaget og hovedorganisasjonen treffer.

6.4.4. Sørge for at fylkeslaget/fylkesdelslaget får de fastsatte meldinger om lagets virksomhet.

6.4.5. Sammenkalle medlemsmøter.

6.4.6. Før kommunevalg sørge for at det blir gjennomført en nominasjonsprosess innenfor de rammer som følger av partiets vedtekter og retningslinjer. Styret oppnevner nominasjonskomité og innkaller til medlemsmøte som vedtar valgliste. Dersom lokallaget overveier enten å stille fellesliste med et annet parti, eller ikke å stille, skal fylkeslagets/fylkesdelslagets mening innhentes. Avgjørelsen om fellesliste e.l. kan bare treffes av et godt bekjentgjort medlemsmøte. Styret må også sørge for at det i god dialog med medlemmene blir utarbeidet forslag til valgprogram. Styret oppnevner programkomité og innkaller til medlemsmøte som vedtar det endelig valgprogrammet.

6.4.7. Sammenkalle Senterpartiets gruppe i kommunestyret etter nyvalg og medvirke til at den blir konstituert med leder og nestleder. Ved forslag til offentlige verv skal begge kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved forslag til bare én representant, bør partiet alltid ha forslag på to navn (en av hvert kjønn).

6.4.8. Medvirke til at det alltid er god kontakt og samarbeid mellom Senterpartiets representanter i kommunestyret og offentlige verv, og lokallagets medlemmer og tillitsvalgte, ved at det avholdes medlemsmøter regelmessig. Vedtak i medlemsmøtene er rådgivende for kommunestyregruppas behandling av saker i kommunestyret.

6.4.9. Bidra til å gjennomføre Senterungdommens og Senterkvinnenes aktiviteter i kommunen.

6.4.10. Utpeke valgkamplleder.

6.5. Arbeidsutvalg

I lokallag hvor en finner det formålstjenlig, velger styret et arbeidsutvalg.

6.6. Årsmøte

Styret forbereder og innkaller årsmøtet i lokallaget. Innkalling til årsmøte skal sendes til alle medlemmer senest 14 dager før møtet. Saker som skal opp på årsmøtet må være lokallagsstyret i hende senest 8 dager før møtet.

Årsmøtet skal:

6.6.1. Behandle styrets melding om lagets virksomhet.

6.6.2. Behandle revidert regnskap for siste kalenderår.

6.6.3. Få melding om kommunestyregruppas virksomhet.

6.6.4. Bestemme hvor mange medlemmer en skal ha i styret. Det må være minst ett styremedlem utenom leder, nestleder, kasserer og studieleder.

6.6.5. Behandle styrets forslag til virksomhetsplan med budsjett.

6.6.6. Foreta følgende valg (pkt. 6.6.6.1 - 6.6.6.5. og 6.6.6.10. for 2 år):

6.6.6.1. Leder velges på første årsmøte etter valg.

6.6.6.2. Nestleder velges på de årsmøter hvor lederen ikke er på valg. Blir nestlederen valgt til leder, velges ny nestleder for ett år.

6.6.6.3. Studieleder velges på første årsmøte etter valg.

6.6.6.4. Kasserer velges på samme årsmøte som nestleder.

6.6.6.5. Ett eller så mange styremedlemmer årsmøtet har bestemt.

6.6.6.6. Vararepresentanter for styret i nummerorden.

6.6.6.7. Blant styrets medlemmer velges sekretær og senterkvinnekontakt. Der det ikke er eget lokallag for Senterungdommen, skal det også velges senterungdomskontakt.

6.6.6.8. Utsendinger til fylkeslagets/fylkesdelslagets årsmøte og nominasjonsmøte. Valg av utsendinger kan også gjøres på et medlemsmøte. I kommuner med flere lokallag er det fellesstyret (jfr. punkt 6.2.) eller et medlemsmøte for medlemmene i hele kommunen som velger utsendinger til årsmøte og nominasjonsmøte fra denne kommunen. Årsmøte i fylkeslaget/fylkesdelslaget fastsetter samlet antall valgte utsendinger fra lokallagene og fordeler disse basert på stemmetall ved siste stortingsvalg. Ved beregning skal forholdstall (oddetall) benyttes. Lokallag som ikke oppnår to utsendinger til nominasjonsmøtet på grunn av denne beregningsmåten, har likevel rett på å stille med to utsendinger.

6.6.6.9. Valgkomite for neste årsmøte.

6.6.6.10. Revisorer.

Leder eller nestleder og halvparten av styremedlemmene velges første gang for ett år, slik at halvparten av hele styret går ut hvert år.

6.7. Fellesstyre (gjelder kommuner med flere lokallag)

6.7.1. I kommuner der årsmøtet har vedtatt at det skal være flere lokallag i kommunen skal det etableres et fellesstyre bestående av minimum leder i de enkelte lokallag, gruppeleder i kommunestyret og leder i Senterungdommens lokallag. Fellesstyret skal ha minst fem medlemmer.

6.7.2. De som utgjør fellesstyret møtes til konstituerende møte snarest mulig etter at lokallagene har avholdt sine årsmøter, men senest innen utgangen av februar, og fordeler følgende verv med ett års funksjonstid: Leder, nestleder, sekretær og kasserer. En av lokallags lederne bør velges som leder av fellesstyret.

6.7.3. Dette fellesstyret er tillagt ansvaret for følgende arbeidsoppgaver:

6.7.3.1. Før kommunevalg sørge for at det blir gjennomført en nominasjonsprosess innenfor de rammer som følger av partiets vedtekter og retningslinjer. Fellesstyret oppnevner nominasjonskomité og innkaller til nominasjonsmøte.

6.7.3.2. Før kommunevalg sørge for at det blir utarbeidet et forslag til politisk program i god dialog med lokallagene og medlemmene. Fellesstyret oppnevner programkomité. Endelig behandling skal skje i et møte for alle medlemmer i kommunen.

6.7.3.3. Sammenkalle Senterpartiets gruppe i kommunestyret etter nyvalg og medvirke til at den blir konstituert med leder og nestleder.

6.7.3.4. Medvirke til at det alltid er god kontakt og godt samarbeid mellom Senterpartiets representanter i kommunestyret og andre kommunale verv, lokallagenes medlemmer og tillitsvalgte, ved at det avholdes medlemsmøter regelmessig.

6.7.3.5. Planlegge og gjennomføre valgkampen annethvert år, i nært samarbeid med lokallagene og fylkeslaget. Fellesstyret utpeker en valgkampleder senest innen januar i valgåret.

6.7.3.6. Velge utsendinger til fylkeslagets årsmøte og nominasjonsmøte. Utsendingene fordeles forholdsmessig mellom lokallagene, basert på medlemstall. Årsmøte i fylkeslaget/fylkesdelslaget fastsetter samlet antall valgte utsendinger fra lokallagene og fordeler disse basert på stemmetall ved siste stortingsvalg. Ved beregning skal forholdstall (oddetall) benyttes. Ordfører, gruppeleder og lederne i lokallagene møter som årsmøteutsendinger i egenskap av sine verv.

6.7.3.7. Søke om offentlige tilskudd og forvalte det sammen med eventuelle kommunale tilskudd til partiet.

6.7.3.8. Sammenstille lokallagenes og fellesstyrets regnskaper og foreta samlet regnskapsrapportering til SSB. Revidering av samlet regnskap for partiarbeidet i kommunen skal gå på rundgang blant lokallagenes revisorer.

6.7.3.9. Utarbeide en rapport om fellesstyrets virksomhet som legges fram på lokallagenes årsmøter.

6.8. Midlertidig nedleggelse av lokallag

Bli et lokallag midlertidig nedlagt som følge av manglende aktivitet, skal lagets eiendeler forvaltes av fylkesstyret frem til lokallaget er reetablert.

§ 7. Fylkeslaget/fylkesdelslaget

7.1. Alle lokallag i fylket danner Senterpartiets fylkeslag/fylkesdelslag som ledes av et styre som består av:

Leder, to nestledere, fylkesstudieleder og minst to styremedlemmer valgt av fylkesorganisasjonens høyeste myndighet, årsmøtet, og lederen i Senterpartiets gruppe i fylkestinget, én stortingsrepresentant, og eventuell sametingsrepresentant med tilhørighet i fylkeslaget/fylkesdelslaget. I fylker der Senterpartiet har flere representanter i Stortinget og Sametinget, velger gruppen én representant til styret i fylkeslaget/fylkesdelslaget. Lederen eller vararepresentant i Senterkvinnenes og Senterungdommens fylkesstyre/fylkesdelsstyre, er medlem av styret i partiets fylkeslag/fylkesdelslag. Styreleder er fylkeslagets/fylkesdelslagets rettslige representant og underskriver på vegne av fylkeslaget/fylkesdelslaget i alle tilfeller der denne myndighet ikke er overdratt til andre.

7.2. Årsmøtet i fylkeslaget kan bestemme at det skal være fylkesdelslag innen fylket. Slike fylkesdelslag skal i så fall ha en inndeling som tilsvarer valgkretsene til stortingsvalg. I slike tilfeller skal det etableres et samarbeidsstyre bestående av arbeidsutvalgene i fylkesdelslagene og gruppeleder i fylkestinget. Dersom det ikke er etablert et fylkeslag som følge av ny fylkesinndeling, er det et felles årsmøte for fylkeslagene som tar stilling til framtidig partiorganisering i fylket, innenfor de rammer som følger av partiets vedtekter. Dersom ordningen med fylkesdelslag skal avvikles må det fattes likelydende vedtak om dette i fylkesdelslagenes årsmøter.

7.3. Årsmøtet bestemmer styremedlemmenes antall, slik at fylkeslagets/fylkesdelslagets ledelse kan virke best mulig.

7.4. Arbeidsutvalget

Lederen og nestlederne danner fylkesstyrets/fylkesdelsstyrets arbeidsutvalg. Fylkesårsmøtet kan vedta å utvide arbeidsutvalget med flere medlemmer. Arbeidsutvalget tar avgjørelser i de saker som styret har delegert det å ta avgjørelser i. Over arbeidsutvalgets beslutninger føres protokoll, som fremlegges for nærmeste påfølgende styremøte til orientering.

7.5. Styrets oppgaver

7.5.1. Styret har møte så ofte lederen finner det påkrevet, og når Hovedorganisasjonen, eller minst tre styremedlemmer ber om det.

7.5.2. Styret leder og har ansvar for at Senterpartiets arbeid innen fylket/stortingsvalgdistriktet blir drevet så sterkt og effektivt som mulig.

7.5.3. Styret skal ha god kontakt med partiarbeidet i alle kommuner og om nødvendig bistå lokallagene i deres arbeid. Dersom et lokallag ikke fungerer i tråd med partiets vedtekter, vedtak eller retningslinjer kan fylkesstyret sette lokallaget under administrasjon for inntil ett år av gangen og maksimalt i tre år. Lokallaget kan anke et administrasjonsvedtak til Senterpartiets sentralstyre.

7.5.4. Styret skal sørge for at årsmøtets beslutninger og hovedorganisasjonens retningslinjer og vedtak blir fulgt.

7.5.5. Styret innstiller overfor hovedorganisasjonen ved ansettelse av fylkessekretær.

7.5.6. Styret skal videre:

7.5.6.1. Arrangere møter og kurs for organisasjonens tillitsvalgte og partiets representanter i kommunestyrene og andre kommunale verv.

7.5.6.2. Forberede stortings- og fylkestingsvalgene godt og bistå lokallagene i planlegging og gjennomføring av valgkampen. Oppnevne valgkampleder innen 31. desember året før valget. Dersom fylkeslaget/fylkesdelslaget overveier å stille fellesliste med et annet parti eller å ikke stille liste ved stortings-, fylkestings- eller sametingsvalg, skal spørsmålet forelegges sentralstyret før styret i fylkeslaget/fylkesdelslaget fatter endelig vedtak.

7.5.6.3. Sammenkalle partiets gruppe i fylkestinget etter nyvalg og medvirke til at den blir konstituert med leder og nestleder, og sørge for best mulig representasjon i fylkeskommunale verv. Styret skal dessuten medvirke til best mulig kontakt mellom partiets representanter i fylkestinget og andre fylkeskommunale ombud, og mellom fylkesstyret og medlemmer av aktuelle fylkespolitiske organer og utvalg, bl.a. gjennom rådsmøter. (Det er utarbeidet egne retningslinjer for rådsmøter.) Ved forslag til fylkeskommunale verv, skal begge kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved forslag til bare én representant, bør partiet alltid ha forslag på to navn (en av hvert kjønn).

7.5.6.4. Styret utarbeider virksomhetsplan/arbeidsplan med budsjett og ansvarsfordeling. Planen må legges fram så tidlig at lokallagene kan tilpasse sine arbeidsplaner etter fylkets plan.

7.5.6.5. Bidra til å gjennomføre Senterungdommens og Senterkvinnenes aktiviteter i fylket. Dersom det verken er egen organisasjon av Senterungdommen/ Senterkvinnene, eller kvinnepolitisk utvalg, skal styret arbeide for at dette blir etablert.

7.6. Årsmøtet

Årsmøtet er fylkeslagets/fylkesdelslagets høyeste myndighet. Det holdes årlig innen 15. mars. Ekstraordinært årsmøte holdes når styret anser det påkrevet, når sentralstyret ber om det, eller når 2/3 av lokallagene krever det. Ekstraordinært årsmøte må avholdes innen én måned etter at krav er fremsatt. Årsmøtet er beslutningsdyktig når minst 2/3 av de frammøtte delegatene er til stede.

7.6.1. Årsmøtets sammensetning:

7.6.1.1. Fylkesstyret/fylkesdelsstyret.

7.6.1.2. Partiets øvrige stortingsrepresentanter.

7.6.1.3. Statsråder med tilhørighet i fylkeslaget/fylkesdelslaget

7.6.1.4. Partiets øvrige sametingsrepresentanter med tilhørighet i fylkeslaget/fylkesdelslaget.

7.6.1.5. Partiets øvrige fylkestingsrepresentanter.

7.6.1.6. Lokallagenes ledere, med nestledere som vara.

7.6.1.7. Lokallagets utsendinger, jfr. punkt 6.6.6.8.

7.6.1.8. Partiets ordførere og gruppeledere, med gruppenestleder som vara.

7.6.1.9. Fem representanter for Senterkvinnenes fylkeslag/fylkesdelslag.

7.6.1.10. Fem representanter for Senterungdommens fylkeslag/fylkesdelslag.

7.6.1.11. Partiets sentralstyremedlemmer med tilhørighet til fylkeslaget/fylkesdelslaget.

7.6.1.12. Partiets fylkesrådsmedlemmer.

7.6.1.13. Fylkessekretæren møter med tale- og forslagsrett.

7.6.2. Styret forbereder årsmøtet og sender innkalling med sakliste direkte til representantene minst tre uker før årsmøtet. Saker som skal opp på årsmøtet må være fylkesstyret i hende senest to uker før møtet avholdes.

7.6.3. Årsmøtet bestemmer selv sin forretningsorden og sakliste, som skal inneholde:

7.6.3.1. Valg av møteleder(e).

7.6.3.2. Styrets melding om virksomheten i fylkeslaget/fylkesdelslaget siden siste årsmøte.

7.6.3.3. Revidert regnskap for fylkeslaget/fylkesdelslaget.

7.6.3.4. Melding om Senterpartigruppens virksomhet i fylkestinget.

7.6.3.5. Styrets forslag til retningslinjer for partiarbeidet fremover, og i valgår styrets forslag til plan for valgkampen.

7.6.3.6. Budsjett for fylkeslaget/fylkesdelslaget.

7.6.3.7. Antall medlemmer i styret.

7.6.3.8. Foreta følgende valg (pkt. 7.6.3.8.1. - 7.6.3.8.4. og 7.6.3.8.8. for to år):

7.6.3.8.1. Leder, velges på årsmøte i mellomvalgår.

7.6.3.8.2. To nestledere, henholdsvis 1. og 2., velges på de årsmøter lederen ikke er på valg. Blir en av nestlederne valgt til leder, velges ny nestleder for ett år.

7.6.3.8.3. Studieleder, velges på årsmøte i mellomvalgår.

7.6.3.8.4. Styremedlemmer (Se punkt 7.3.)

Lederen eller nestlederen og halvparten av styremedlemmer velges første gang for ett år, slik at halvparten av de årsmøtevalgte styremedlemmene går ut hvert år.

7.6.3.8.5. Vararepresentanter for hele styret.

7.6.3.8.6. Representant med vararepresentant til Senterungdommens fylkesstyre/fylkesdelsstyre.

7.6.3.8.7. Utsendinger til landsmøtet. To utsendinger fra hvert stortingsvalgdistrikt, pluss et antall lokallagsrepresentanter på grunnlag av medlemstallet (inkl. medlemmer i Senterungdommen) ved utgangen av siste årsskifte før landsmøte. (Se punkt 10.2.4.)

7.6.3.8.8. To revisorer.

7.6.3.8.9. Valgkomité for neste årsmøte.

7.6.3.8.10. Medlemmer i nemndene som årsmøtet beslutter nedsatt.

7.7. Samarbeidsstyre (gjelder fylker med fylkesdelslag)

I fylker der partiet har valgt å ha fylkesdelslag skal det etableres et samarbeidsstyre bestående av arbeidsutvalgene i fylkesdelslagene og gruppeleder i fylkestinget, jfr. punkt 7.2. Samarbeidsstyret møtes til konstituerende møte i etterkant av at fylkesdelslagene har avholdt årsmøte, og velger leder og nestleder for ett år. En av lederne for fylkesdelslagene skal være leder for samarbeidsstyret.

Samarbeidsstyret er tillagt ansvaret for følgende arbeidsoppgaver:

7.7.1. Nominasjonsarbeidet til fylkestingsvalget, herunder oppnevning av nominasjonskomité og innkalling til og gjennomføring av nominasjonsmøte. Nominasjonskomiteen består av et likt antall representanter fra hvert av fylkesdelslagene. I tillegg oppnevner Senterungdommen og Senterkvinnene en representant hver pr. fylkesorganisasjon (fylkeslag/fylkesdelslag). Endelig nominasjon av kandidater foretas av et nominasjonsmøte som er sammensatt i henhold til partiets vedtekter, jfr. paragraf 8.

7.7.2. Utarbeidelsen av nytt fylkestingsvalgprogram, herunder oppnevning av programkomité og innkalling til møte for endelig behandling av programmet. Programkomiteen består av et likt antall representanter fra hvert av fylkesdelslagene. I tillegg oppnevner Senterungdommen og Senterkvinnene en representant hver pr. fylkesorganisasjon (fylkeslag/fylkesdelslag). Endelig programbehandling finner sted i et felles møte for fylkesdelslagene. Møtet sammensettes i henhold til partiets vedtekter for sammensetning av årsmøte i fylkeslag/fylkesdelslag.

7.7.3. Planlegging, gjennomføring og evaluering av fylkestingsvalgkampen.

7.7.4. Sammenkalle partiets gruppe i fylkestinget etter nyvalg og medvirke til at den blir konstituert med leder og nestleder, og sørge for best mulig representasjon i fylkeskommunale verv, jfr. punkt 7.5.6.3.

7.7.5. Medvirke til best mulig kontakt mellom partiets representanter i fylkestinget og andre fylkeskommunale ombud, og mellom fylkesstyret og medlemmer av aktuelle fylkespolitiske organer og utvalg, bl.a. gjennom rådsmøter, jfr. punkt 7.5.6.3.

7.7.6. Sammen med fylkestingsgruppa arbeide for at Senterpartiet skal være en politisk drivkraft i fylket. Samarbeidsstyret har som oppgave å bidra til at partiorganisasjonen har god dialog og godt samarbeid med fylkestingsgruppa. Det skal etableres gode samhandlingsarenaer mellom fylkestingsgruppe og partiorganisasjon.

7.7.7. Søke om offentlige tilskudd, fordele tilskuddet på fylkesdelslagene, sammenstille regnskapene og foreta samlet regnskapsrapportering til SSB. Revidering av samlet regnskap for partiarbeidet i fylket skal gå på rundgang blant fylkesdelslagenes revisorer.

7.7.8. Forvalte eventuelle fylkeskommunale tilskudd til partiet.

7.7.9. Utarbeide en rapport en samarbeidsstyrets virksomhet som legges fram på fylkesdelslagenes årsmøter. I tillegg til rapport om virksomheten skal også regnskap og budsjett legges fram på fylkesdelslagenes årsmøter til orientering.

§ 8. Nominasjonsarbeidet i lokallag og fylkeslag/fylkesdelslag

8.1. Nominasjonskomiteen velges av årsmøtet eller styret.

8.2. Valg av utsendinger til fylkeslagets/fylkesdelslagets nominasjonsmøte skal foretas på lokallagsårsmøtet eller på et medlemsmøte. Årsmøte i fylkeslaget/fylkesdelslaget fastsetter samlet antall valgte utsendinger fra lokallagene og fordeler disse basert på stemmetall ved siste stortingsvalg. Ved beregning skal forholdstall (oddetall) benyttes. Lokallag som ikke oppnår to utsendinger til nominasjonsmøtet på grunn av denne beregningsmåten, har likevel rett på å stille med to utsendinger.

8.3. Nominasjonsmøtet skal i tillegg ha tre utsendinger fra Senterkvinnene og tre utsendinger fra Senterungdommen sine fylkesorganisasjoner (fylkeslag/fylkesdelslag).

8.4. Frist for innkalling til nominasjonsmøte er to uker for lokallag og tre uker for fylkeslag/fylkesdelslag.

8.5. Frist for å avholde nominasjonsmøte er 1. mars.

8.6. Nærmere retningslinjer for nominasjonsprosessen fastsettes av landsstyret.

§ 9. Hovedorganisasjonen

Alle lokallag og fylkesorganisasjoner danner Senterpartiets Hovedorganisasjon, som har følgende organer:

9.1. Landsmøtet.

9.2. Landsstyret.

9.3. Sentralstyret.

9.4. Arbeidsutvalget.

Partileder er hovedorganisasjonens rettslige representant.

§ 10. Landsmøtet

10.1. Landsmøtet er Senterpartiets høyeste myndighet. Ordinært landsmøte holdes annethvert år. Innkalling til landsmøte skal sendes senest tre måneder før møtet skal avholdes. Ekstraordinært landsmøte kan innkalles når sentralstyret eller landsstyret anser det påkrevet.

10.2. Landsmøtets sammensetning:

10.2.1. Landsstyrets medlemmer.

10.2.2. Stortingsgruppens og partiets eventuelle regjeringsmedlemmer.

10.2.3. To utsendinger fra hvert stortingsvalgdistrikt, valgt av årsmøtet i fylkeslaget/fylkesdelslaget.

10.2.4. 80 lokallagsrepresentanter valgt av årsmøtet i fylkeslaget/fylkesdelslaget. Fordeles på fylkeslagene/fylkesdelslagene etter oddetallsmetoden (delingstall 1-3-5-7 osv.) på grunnlag av medlemstallet (inkl. medlemmer i Senterungdommen) ved utgangen av siste årsskifte før landsmøte.

10.2.5. Senterpartiets fylkesordførere, fylkesvaraordførere og gruppeledere i fylkesting/Oslo bystyre, og fylkesrådsledere.

10.2.6. Senterpartiets medlemmer i Sametinget.

10.2.7. Lederne i Senterkvinnenes fylkeslag/fylkesdelslag og tre representanter for sentralstyret. Fylkeslag med to stortingsvalgkretser kan møte med én representant i tillegg til leder.

10.2.8. Lederne i Senterungdommens fylkeslag/fylkesdelslag og fem representanter for sentralstyret. Fylkeslag med to stortingsvalgkretser kan møte med én representant i tillegg til leder.

10.2.9. Lederne av kretsstyrene i sametingsvalgkretsene og tre representanter for styret i partiets samepolitiske råd.

10.2.10. Generalsekretæren har tale- og forslagsrett i landsmøtet.

10.3. Representantenes diett- og oppholdsutgifter dekkes av de organisasjoner de representerer. Det samme gjelder reiseutgiftene, som blir fordelt mellom representantene. Sentralstyrets og innbudte gjesters utgifter dekkes av hovedorganisasjonen.

10.4. En fullmaktskomité på tre medlemmer valgt av sentralstyret går før landsmøtet gjennom utsendingenes fullmakter, som må være innsendt til sentralstyret senest åtte dager før møtet.

10.5. Forslag som ønskes behandlet av landsmøtet må være innkommet til sentralstyret senest to måneder før møtet. Oversikt over innkomne forslag blir sendt de organisasjoner som har representanter på landsmøtet.

10.6. Landsmøtet bestemmer selv sin forretningsorden og sakliste, som skal inneholde:

10.6.1. Innstilling fra fullmaktskomiteen.

10.6.2. Valg av dirigenter og sekretærer.

10.6.3. Valg av to landsmøtedelegater til å underskrive protokollen.

10.6.4. Sentralstyrets melding om hovedorganisasjonens virksomhet.

10.6.5. Melding om den politiske situasjon og stortingsgruppens virksomhet.

10.6.6. Sentralstyrets innstilling om behandling av innkomne forslag.

10.6.7. Behandling av partiets program.

10.6.8. Valg (for to år):

10.6.8.1. Leder.

10.6.8.2. Første nestleder.

10.6.8.3. Andre nestleder.

10.6.8.4. Seks medlemmer av sentralstyret.

10.6.8.5. Seks vararepresentanter i rekkefølge.

10.6.8.6. Tre medlemmer med varamedlemmer til representantskapet i Senterpartiets Studieforbund.

Landsmøtets vedtak blir gjort med alminnelig flertall i alle saker unntatt i vedtektssaker, som krever 2/3 flertall. Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst 2/3 av delegatene er til stede.

§ 11. Landsstyret

11.1. Mellom landsmøtene er landsstyret Senterpartiets høyeste myndighet.

11.2. Landsstyrets sammensetning:

11.2.1. Sentralstyret.

11.2.2. Lederne i partiets fylkeslag/fylkesdelslag. Fylkeslag med to stortingsvalgkretser kan møte med én representant i tillegg til leder.

11.2.3. To representanter for stortingsgruppen.

11.2.4. En representant for sametingsgruppen.

11.2.5. Tre representanter for Senterkvinnene.

11.2.6. Fem representanter for Senterungdommen.

11.2.7. To representanter for de ansatte i Senterpartiets Hovedorganisasjon (valgt av Senterpartiets Sekretærforening) og én representant for de ansatte i stortingsgruppesekretariatet (valgt av de ansatte der) møter med tale- og forslagsrett.

11.2.8. Én representant fra styret i samepolitisk råd.

11.2.9. Generalsekretæren har tale- og forslagsrett i landsstyret.

11.3. Landsstyret skal ha møte minst to ganger hvert år og ellers når sentralstyret finner det påkrevet. Det skal videre innkalles når 1/4 av landsstyrets medlemmer eller et flertall i stortingsgruppa krever det. Innkalling til landsstyremøte skal sendes senest to måneder før møtet skal avholdes. Landsstyret er beslutningsdyktig når minst 2/3 av de frammøtte delegatene er til stede.

11.4. Landsstyret bestemmer selv sin forretningsorden og sakliste, som skal inneholde:

11.4.1. Valg av møteleder(e), sekretær(er), og to møtedeltakere til å underskrive protokollen.

11.4.2. Sentralstyrets melding om organisasjonens virksomhet.

11.4.3. Revidert regnskap for hovedorganisasjonen. Regnskapene skal være revidert av statsautorisert eller registrert revisor.

11.4.4. Fastsetting av medlemskontingent.

11.4.5. Melding om den politiske virksomhet.

11.4.6. Ellers meldinger om forhold landsstyret har krav på opplysninger om.

11.4.7. I landsstyremøtet det år det ikke er landsmøte, velges representanter til valgkomité for kommende landsmøte etter innstilling fra de fylkeslag/fylkesdelslag som skal være med i valgkomiteen. Fylkeslagene/fylkesdelslagene innstiller to personer (en av hvert kjønn). Etter innstilling fra sentralstyret vedtar landsstyret den endelige sammensetning. I tillegg oppnevner

Senterungdommen ett medlem til valgkomiteen.

§ 12. Sentralstyret

12.1. Partiets leder, nestledere og seks medlemmer valgt av landsmøtet, samt leder i Senterungdommen og Senterkvinnene og Senterpartiets Studieforbund, danner Senterpartiets sentralstyre. Av ni landsmøtevalgte representanter skal det minst være fire av hvert kjønn. Dersom parlamentarisk leder ikke fra før er medlem av sentralstyret, tiltrer vedkommende sentralstyret som vanlig medlem for sin periode som gruppeleder. Generalsekretæren har tale- og forslagsrett i sentralstyret. Én representant for de ansatte i Senterpartiets Hovedorganisasjon (valgt av Senterpartiets Sekretærforening) møter med tale- og forslagsrett. Leder av Senterpartiets ordførerforum har møte- og talerett.

12.2. Sentralstyret leder og har ansvar for Senterpartiets daglige virksomhet. Det har ansvar for at landsmøtets og landsstyrets beslutninger blir fulgt opp, leder det politiske og organisasjonsmessige arbeidet, oppnevner de komiteer/utvalg som en finner nødvendig, og forvalter partiets økonomiske midler.

12.3. Sentralstyret skal følge arbeidet i fylkeslagene/fylkesdelslagene og i samarbeid med disse legge vilkårene til rette, slik at partiarbeidet blir drevet effektivt i alle deler av landet. Finner sentralstyret at det politiske eller organisasjonsmessige arbeidet i et fylkeslag/fylkesdelslag er utilfredsstillende, kan det kreve at ekstraordinært årsmøte i fylkeslaget/fylkesdelslaget blir innkalt og forelagt sentralstyrets forslag til nødvendige tiltak.

12.4. Sørge for samsvar mellom partiets program og praktisk politikk, bl.a. gjennom møter i Senterpartiets landsstyre.

12.5. Sentralstyret holder møte annenhver måned, og eller så ofte lederen anser det påkrevd, eller når minst tre medlemmer av styret krever det.

12.6. For gyldig vedtak i sentralstyret kreves alminnelig flertall. 2/3 av sentralstyrets medlemmer må være til stede for at gyldig vedtak kan fattes.

12.7. Reise- og diettutgifter for sentralstyrets medlemmer dekkes av hovedorganisasjonen etter retningslinjer som er godkjent av landsstyret.

§ 13. Arbeidsutvalget

Lederen og nestlederne danner Senterpartiets arbeidsutvalg. Generalsekretæren har tale- og forslagsrett i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget tar avgjørelser i de saker som sentralstyret har delegert det å ta avgjørelser i. Over arbeidsutvalgets beslutninger føres protokoll, som framlegges for nærmeste påfølgende sentralstyremøte til orientering.

§ 14. Sekretariatet

Senterpartiets sekretariat skal bygges opp slik at det kan iverksette de vedtak som partiets organer fatter. Sentralstyret ansetter generalsekretær og fastlegger sekretariatets sammensetning og arbeidsoppgaver. Sekretariatet ledes av generalsekretæren, som har innstillingsrett overfor sentralstyret og arbeidsutvalget.

§ 15. Partiprogrammet

15.1. Senest 1 1/2 år før stortingsvalg skal sentralstyret oppnevne en programkomité. Komiteen skal bl.a. ha representanter fra stortingsgruppa, Senterungdommen og Senterkvinnene.

15.2. Programkomiteen utarbeider først et forslag til program, som sendes alle lokallag og fylkesorganisasjoner med oppfordring om å behandle programmet og gi sine kommentarer og innspill. Deretter utarbeider komiteen sitt endelige forslag som legges fram til behandling og endelig vedtak på partiets landsmøte.

15.3. For endring av partiets gjeldende program kreves 2/3 flertall på landsmøte.

§ 16. Uravstemning

Sentralstyret kan gjøre vedtak om uravstemning i saker som ikke er avklart i partiets stortingsvalgprogram.

§ 17. Senterpartiets samepolitiske organisering

17.0. Medlemmer av Senterpartiets samepolitiske organisasjon

Delegater, medlemmer av kretsstyrene og andre tillitsvalgt må være medlemmer av Senterpartiet og være innskrevet i sametingets valgmanntall.

17.1. Senterpartiets samepolitiske landsmøte

17.1.1. Senterpartiets samepolitiske landsmøte er partiets høyeste samepolitiske myndighet. Samepolitisk landsmøte avholdes før jul i mellomvalgår. Innkalling skal sendes ut minst tre måneder før møtet.

17.1.2. Samepolitisk landsmøtes sammensetning:

17.1.2.1. Samepolitisk råd.

17.1.2.2. Senterpartiets sametingsrepresentanter og stortingsrepresentanter som står i sametingsmanntallet.

17.1.2.3. Inntil fem delegater fra hver av Sametingets syv valgkretser valgt av kretsstyrene.

17.1.2.4. Senterpartiets representanter i Sametingsrådet.

17.1.2.5. Sekretær i samepolitisk råd møter med tale- og forslagsrett.

17.1.3. Delegatenes diett- og oppholdsutgifter dekkes av samepolitisk råd.

17.1.4. En fullmaktskomité på tre medlemmer, valgt av samepolitisk råd, går før landsmøtet gjennom utsendingenes fullmakter. Fullmaktene må som må være innsendt til rådet senest åtte dager før møtet.

17.1.5. Saker som ønskes behandlet må være innkommet samepolitisk råd senest to måneder før samepolitisk landsmøte. Oversikt over innkomne saker blir sendt til kretsstyrene.

17.1.6. Samepolitisk landsmøte bestemmer selv sin forretningsorden og saksliste, som skal inneholde:

17.1.6.1. Valg av dirigenter og sekretærer.

17.1.6.2. Valg av to utsendinger til å underskrive protokoll.

17.1.6.3. Innstilling fra fullmaktskomiteen.

17.1.6.4. Melding om samepolitiske råds virksomhet.

17.1.6.5. Revidert regnskap for samepolitisk råd.

17.1.6.6. Melding om sametingsgruppas virksomhet og den politiske situasjonen i Sametinget.

17.1.6.7. Samepolitisk råds innstilling om behandling av innkomne forslag.

17.1.6.8. Innspill til partiets sametingsprogram og til partiets prinsipp- og handlingsprogram.

17.1.6.9. Uttalelser.

17.1.6.10. Valg.

17.1.6.10.1. Leder velges separat som punkt 1 under valg.

17.1.6.10.2. Ett rådsmedlem fra hver valgkrets med personlig vara.

17.1.6.10.3. Tre utsendinger med varamedlemmer til Senterpartiets landsmøte.

17.1.6.10.4. Valgkomité på fem medlemmer.

Valgene gjelder for to år. Dersom det er to eller flere kandidater til en plass, eventuelt om noen krever det, skal valget gjennomføres skriftlig eller elektronisk. Rådet velger selv nestleder.

Vedtak på samepolitisk landsmøte blir gjort med alminnelig flertall i alle saker. Samepolitisk landsmøte er beslutningsdyktig når minst 2/3 av delegatene er til stede.

17.1.7. Ekstraordinært samepolitisk landsmøte

Ekstraordinært

landsmøte skal kalles inn når et flertall i samepolitisk råd bestemmer det, eller om minst fire av kretsene krever det. Innkalling med sakliste til ekstraordinært landsmøte skal sendes ut minst en måned før møtet.

17.2. Senterpartiets samepolitiske råd

Mellom de samepoliske landsmøtene er samepolitisk råd Senterpartiets høyeste samepolitiske organ. Samepolitisk råd skal være bindeleddet mellom kretsene og sametingsgruppa.

Samepolitisk råds sammensetning:

Representantene blir valgt av det samepolitiske landsmøte. I tillegg møter gruppeleder på sametingsgruppa med fulle rettigheter. Sekretær for samepolitisk råd møter med tale- og forslagsrett.

Leder, nestleder og parlamentarisk leder i sametingsgruppa danner til enhver tid arbeidsutvalget (AU). Ansatt sekretær møter med tale- og forslagsrett. I saker som krever rask behandling, har AU fullmakt til å ta avgjørelser. Slike avgjørelser skal straks meddeles rådets medlemmer.

17.3. Sametingsvalg

Kretsene skal stille lister til sametingsvalget i henhold til Sametingets frister. Kretsene nedsetter nominasjonskomité og avholder nominasjonsmøte selv. Målet er å stille liste i alle kretser.

Ved sametingsvalg nedsetter samepolitisk råd et forhandlingsutvalg. Dette skal skje i god tid før valget. Forhandlingsutvalget involverer sametingsgruppa i forhandlingene etter valgresultat. Rådet skal godkjenne eventuelle forhandlingsresultater.

I sametingsvalgår innkaller samepolitisk råd til ekstraordinært landsmøte for valg av presidentkandidat, etter at nominasjonen i kretsene er gjennomført.

Samepolitisk råd nedsetter en programkomité bestående av fem medlemmer i tillegg til ansatt sekretær. Komiteens sammensetning bør ta hensyn til alder og geografi.

Programkomiteen utarbeider et forslag som sendes på høring til kretsstyrene. Det endelige programmet vedtas i et møte bestående av samepolitisk råd og de to øverste kandidatene på hver valgliste.

17.4. Sametingsgruppa

Sametingsgruppa konstituerer seg selv med parlamentarisk leder og nestleder innen rimelig tid før Sametingets konstituerende møte.

Sametingsgruppa har ansvar for at kretsene og samepolitisk råd jevnlig innkalles til møter i forkant av Sametingets komitéuke, og plenumsuke ved behov.

17.5. Kretsstyrene

Valgkretsene velger et kretsstyre bestående av 3-5 medlemmer i tillegg til varaer.

Kretsene skal behandle og fremme saker på vegne av valgkretsen og kan gjennom samepolitisk råd løfte saker til Sametinget og øvrige organer i Senterpartiet.

Kretsstyret har ansvar for å avholde årsmøte innen utgangen av oktober. Innkallingen til årsmøte skal sendes med minst en måneds varsel.

17.6. Økonomi

Senterpartiets hovedorganisasjon og samepolitisk råd har det økonomiske og administrative ansvaret for det samepolitiske arbeidet. Valgkamptilskuddet som Sametinget betaler til listene før valget skal gå til samepolitisk råd. Gruppemidlene på Sametinget forvaltes av sametingsgruppa.

§ 18. Vedtektsendringer

18.1. Landsmøtet i Senterpartiet kan etter tilråding fra sentralstyret endre disse vedtektene med 2/3 flertall. Forslag til vedtektsendringer skal sendes sentralstyret seinest tre måneder før landsmøtet. Sentralstyrets tilråding til vedtektsendringer skal sendes fylkeslaga seinest seks uker før landsmøtet.

18.2. Landsstyret kan ved særlige høve gjøre midlertidige vedtektsendringer de åra det ikke blir holdt ordinært landsmøte. Det gjelder tilsvarende saksbehandlingsregler som ved ordinær behandling på landsmøtet. Eventuelle vedtektsendringer gjort av landsstyret skal legges fram for første ordinære landsmøte for endelig vedtak.